

מבוא לפילוסופיה יוונית

Introduction to Greek Philosophy (Pre-Socratics to Plato)

סמסטר א' תשע"ח – מהפחה-סוקראטיים ועד אפלטון

ד"ר אנדי גרמן (agerman672@gmail.com)

הרצאה – ימי ג' 10-12, בנין [], חדר []

שעות קבלה: במהלך ימי שני ושלישי בתיאום מראש עם המרצה

מתרגלת: מר דניאל לבנט (daniel.m.levant@gmail.com)

קורס זה מהווה חלק ראשון לסקירה שנתית מקיפה של ההגות היוונית הקלאסית מתחילתה בפילוסופים הקדם-סוקראטיים ועד לאפלטון ואריסטו. הקורס מתחלק למעשה לשני קורסים – בסמסטר סתיו ואביב – עם ציונים נפרדים לכל סמסטר. הסילבוס שלהלן מתייחס למטלות, ציונים וחומרי הקריאה של סמסטר **סתיו**.

במהלך העיון שלנו נלמד כיצד מספר שאלות יסוד חוזרות ועולות אצל כל ההוגים בהם נדון, ונעמוד על הנסיונות שונים להשיב עליהן, נסיונות אשר קבעו את דמותה של הפילוסופיה ביוון ואת גילגוליה עד ימינו. כך נוכל לראות את הפילוסופיה היוונית, ודרכה את הפילוסופיה בכלל, לא כסדרה של טענות מוזרות ומופרכות שבדה מליבו הוגה כזה או אחר בעבר, אלא כמארג של שאלות שצפות ועולות בהכרח מהמוזרות הטבועה בהוויה עצמה. בין היתר ייסוב דיונינו סביב הנושאים הבאים: מהות החקר פילוסופי, מבנה היקום, מושא הידיעה והנסיונות להגדיר מהי ידיעת אמת, טיב הנפש ומבנה היכולות שלה, השלמות האנושית והדרכים להשגתה.

Introduction to Greek Philosophy (Pre-Socratics to Plato) - Dr. Andy German

This course is a survey of Greek thought from its pre-Socratic beginnings through Plato and Aristotle. Our goal is to understand how a set of permanent philosophical concerns reappear, and are treated differently, in the works of these thinkers. We will thus be able to understand Greek philosophy (and philosophy in general) not as a series of absurd opinions held by different thinkers in the past, but as a unity of ways of questioning and articulating the oddity which characterizes Being itself. Our investigation will focus on the following topics: the nature of philosophy, the structure of the cosmos, thinking and the true objects of thought, the nature of the soul and the achievement of human perfection.

דרישות קדם לקורס: אין

מטלות ומבנה ציון:

קורס המבוא לפילוסופיה יוונית, הן בסתיו והן באביב, בנוי משני חטיבות: ההרצאה (2 נק"ז) והתרגיל (1 נק"ז). אלה מופיעים אצלכם במערכת כשני קורסים נפרדים. בכל סמסטר, על תלמידי החוג לפילוסופיה **להירשם גם להרצאה וגם לתרגיל** כדי לעמוד בחובות הקורס.

בהרצאה: נוכחות בלפחות 11 מתוך 13 פגישות הרצאה הינה **חובה** (תלמיד שיעדר - ללא אישור בכתב ממרצה הקורס - משיעורים מעבר למכסה המותרת הנ"ל **לא יוכל להגיש את העבודה המסכמת ובכך ייכשל בקורס**)

א. שתי בחנים במהלך הסמסטר (משך הבוחן 25 דקות): 30% מהציון הסופי
ב. עבודה מסכמת (נושא והנחיות יפורסמו לקראת סוף הסמסטר): 70% מהציון הסופי
ג. **שאלות בונים:** כדי שאוכל לבחון ביתר עומק כיצד אתם מתמודדים עם חומר הלימוד, יונהג פורום שאלות באתר הקורס במערכת MOODLE. לפורום זה יוכלו תלמידים להעלות שאלות על קטעים או סוגיות לא מובנים או כאלה שדורשים הרחבה. תלמידים שיעלו במהלך כל סמסטר 5 שאלות ו/או יענו בצורה מפורטת על שאלות של אחד התלמידים האחרים, יזכו ל-5 נקודות בונים בציון הסופי.

בתרגיל: (נוכחות בלפחות 80% מהפגישות בתרגילים הינה **חובה** עפ"י תקנון האוניברסיטה. היעדרות מעבר למכסה המותרת ללא אישור תגרור הורדה של 5 נקודות מהציון הסופי על כל היעדרות)

א. השתתפות פעילה ותורמת (כזו המעידה על קריאת והתמודדות מעמיקה עם החומר, לפי הערכת המתרגלת): 25% מהציון הסופי
ב. הגשת 3 מטלות כתיבה קצרות (עמוד 1) על חומר הקריאה: 75% מהציון הסופי

אוניברסיטת בן גוריון בנגב – המחלקה לפילוסופיה

מדיניות הארכות: הארכות מועדים תאושרנה רק בגין מילואים, מחלה, מקרה חירום או אירוע חריג אחר כמו מוות במשפחה, חו"ח. כל ארכה מצריכה אישור בכתב מהמתרגל כנגד המצאת הוכחות ואישורים (אישור מילואים, מחלה וכו')

העתקה ופליגיאט: פליגיאט, כלומר העתקה של משפטים, ורעיונות, ו/או קטעים שלמים ממקור כלשהו (בספר, באינטרנט, בעבודתו של מישהו אחר) מבלי לציין זאת ומבלי להפנות כדין לאותו מקור בהערת שוליים, הינה העבירה החמורה ביותר באוניברסיטה, וזאת כי היא מהווה למעשה גזל של עבודתם הרוחנית של אחרים. כנייל לגבי הגשת עבודה שנכתבה כולה, או חלקה, ע"י מישהו אחר (או נרכשה בכסף) כאילו היתה שלכם. אציין גם שלמרות שאינני מתנגד לסיעור מוחות ודיון בצוותא שלכם, **את הכתיבה עליכם לעשות לבד**. כל חשד לפליגיאט יטופל במסגרת וועדת המשמעת של האוניברסיטה והרשעה בעבירה כזו גוררת עונשים כבדים ביותר שעשויים להשפיע על כל עתידכם האקדמי ואף מעבר לו.

חומרי קריאה: חומר הקריאה הנדרש יועלה לאתר הקורס כ-PDF או יונח במדור השמורים בקומת הכניסה בספריית ארן (את כל כתבי אפלטון בתרגום עברי של י.ג. ליבס ניתן למצוא, למשל, במדור השמורים ויש עותקים נוספים במדפים בפתוחים). למען הסר כל ספק, על התלמידים מוטלת החובה ה**בלעדית** להשיג את כל חומר הקריאה ולהכינו להרצאה ולתרגיל.

*** יש חובה חמורה להגיע להרצאה והתרגיל כשחומר הקריאה לאותו יום נמצא אתכם***

מבנה הקורס (ייתכנו שינויים):

שיעור	נושא ההרצאה	חומר הקריאה (חובה)	מטלות ו/או הערות
1	מבוא: כיצד מתחילים להתפלסף ביוונית? מדוע שנרצה לעשות זאת?		
2	הקדם-סוקראטיים: הפילוסופים המילטים	פרגמנטים של תאליס, אנאקסימנדרוס, ואנאקסימנס בתרגום לעברית (PDFs)	בתרגיל: מטלת כתיבה מס' 1 על הפילוסופים המילטים (מועד הגשה ב-1.11.18 עד חצות)
3	הקדם-סוקראטיים: היראקליטוס ופרמנידס	הפרגמנטים של היראקליטוס ופרמנידס בתרגום של ש' שקולניקוב (PDF)	השיעור יחל ב-10.00
4	קדם-סוקראטיים: הפילוסופיה המטריאליסטית היוונית	1. הפרגמנטים של אנאקסאגוראס, תירגם ש' שקולניקוב, מתוך "פילוסופיה יוונית, כךך א ("הקדם-סוקראטיים), בעריכת ש' שקולניקוב וא. וינריב, הוצאת האוניברסיטה הפתוחה 2. "אמפדוקליס", פרק 10, מתוך ש' שקולניקוב, "תולדות הפילוסופיה היוונית: הפילוסופים הקדם-סוקראטיים" הוצאת "יחדיו". 3. "ליוקיפוס ודימוקריטוס", פרק 13 מתוך אותו ספר של ש' שקולניקוב	בתחילת הרצאה: בוחן על היראקליטוס ופרמנידס
5	הקדם סוקראטיים: הסופיסטים	קטעים מהפרגמנטים של פרוטאגורס וגורגיאס באנגלית מתוך: A Pre-Socratics Reader, edited by Patricia Curd and Richard D. McKirahan, Hackett	בתרגיל: מטלת כתיבה מס' 2 על המטריאליסטים והסופיסטים. (מועד ההגשה ב-28.11.18 עד חצות)
6	אפלטון: האפולוגיה של סוקראטס	מתוך "כתבי אפלטון" תרגום ליבס	
7	אפלטון: המנון	כנייל	השיעור יחל ב-10.00
8	אפלטון: הגורגיאס I	כנייל	בהרצאה: בוחן מס' 2 על האפולוגיה והמנון
9	אפלטון: הגורגיאס II	כנייל	השיעור יתחיל ב-10.00
10	אפלטון: קטע נבחר מהפיידון – על הצורות האפלטוניות	כנייל	בתרגיל: מטלת כתיבה מס' 3 על ה-"גורגיאס" (הגשה ב-2.1.19 בחצות)
11	אפלטון: המשתה I	כנייל	
12	אפלטון: המשתה II	כנייל	

